

prima instanță – V. Boico
instanța de apel – D. Manole, S. Arnaut, E.Fistican

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas, Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de către Modîrca Liuba,
adoptat în pricina civila la cererea de chemare în judecată depusă de Modîrca Liuba
împotriva lui Ion Modîrca cu privire la partajarea averii proprietate comună în
devălmășie,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 prin care s-a admis
apelul declarat de Modîrca Ion, s-a casat parțial hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun.
Chișinău din 13 iulie 2012, fiind pronunțată o hotărîre nouă de respingere a acțiunii în
această parte;

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 prin care s-a
respins ca fiind neîntemeiat, demersul înaintat de Modîrca Liuba privind restituirea
apelului înaintat de Modîrca Ion ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a
apelului

c o n s t a t ă :

La 06 decembrie 2006 Liuba Modîrca a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ion Modîrca cu privire la partajarea averii proprietate comună în
devălmășie.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 03 noiembrie 1979 a înregistrat căsătoria cu
pîrîtul, iar la 28 februarie 2006 a înaintat acțiune în instanța de judecată cu privire la
desfacerea căsătoriei. Susține că în timpul căsătoriei au dobîndit următoarea avere: casa
de locuit din str. Ștefan cel Mare 6 s. Ghidighici, casa de locuit din str. Decebal 6 s.
Ghidighici, automobil în sumă de 4000 dolari SUA, tractor cu remorcă evaluat în sumă
de 4000 dolari SUA, remorcă pentru poamă – 2000 lei, cisternă pentru apă – 500 lei,
cultivator de vie – 1000 lei, mobilă pentru bucătărie, mobilă de perete – 3 buc., mașină
de spălat automată, mașină de spălat simplă, mese – 4 buc., divane – 4 buc., fotolii – 2
buc., aragaz – 2 buc., scaune – 12 buc., un congelator, frigider – 2 buc., portiere, covor
pentru podea – 40 m., covoare persane – 4 buc., televizor, tumbă pentru televizor,
aspirator, mașină de cusut, dulapuri – 2 buc., agregat pentru prelucrarea metalului,
moară electrică pentru măcinat grîul, agregat pentru prelucrarea finului, butoaie de lemn

– 10 buc., butoaie de metal – 10 buc., veselă pentru bucătărie, albituri pentru pat, vite mari cornute vândute de pîrît la preţul de 15000 lei. Deoarece bunurile date au fost dobîndite în timpul căsătoriei, sunt supuse regimului bunurilor proprietate comună în devălmăşie, din care considerente urmează a fi partajate în cote-părţi egale.

Astfel, solicită reclamanta transmiterea acesteia a casei de locuit din str. Ştefan cel Mare 6 s. Ghidighici, autoturismul evaluat în sumă de 4000 dolari SUA, mobila de bucătărie, mobila de perete – 1 buc., maşina de spălat automat, mese – 2 buc., divan – 2 buc., fotolii – 2 buc., aragaz – 1 buc., scaune – 6 buc., congelator, frigider – 1 buc., covor – 20 m., covoare persane – 2 buc., tumbă pentru televizor, televizor, maşină de cusut, dulap, butoaie de metal – 5 buc., butoaie de lemn – 5 buc., aspirator, veselă pentru bucătărie, albituri pentru pat, bani în sumă de 7500 lei, păsări – 20 buc.; iar lui Modîrca Ion să-i fie transmis în proprietate – casa de locuit din str. Decebal 6 s. Ghidighici, tractor cu remorcă – 4000 dolari SUA, remorcă pentru poamă – 2000 lei, cisternă pentru apă – 500 lei, cultivator pentru vie – 1000 lei, mobilă de perete – 2 buc., maşină de spălat simplă – 1 buc., mese – 2 buc., divan – 2 buc., aragaz – 1 buc., scaune – 6 buc., frigider – 1 buc., covor – 20 m, covor persan – 2 buc., trimou – 1 buc., dulap – 1 buc., agregat pentru prelucrarea metalului, moară electrică pentru măcinat grîul, agregat pentru prelucrarea finului, butoaie de lemn – 5 buc., butoaie de metal – 5 buc., set de unelte de tîmplărie, obiecte din metal pentru construcţie, păsări – 20 buc.

Ulterior, reclamanta a depus acţiune suplimentară în motivarea căreia a indicat că, în timpul căsătoriei au cumpărat 2 cote de livadă de piersici, pentru care au achitat 13000 lei. În ultimii doi ani pîrîtul pentru convorbirile telefonice pe care le ducea cu concubina sa a cheltuit din bugetul familiei în jur de 12000 lei. La fel, timp de doi ani a vîndut poamă în sumă de 30000 lei pe care i-a cheltuit în scopuri personale, precum şi a realizat roada strînsă de pe cota de teren arabil cu suprafaţa de 1 ha ce aparţinea părinţilor reclamantei. Totodată, urmează a fi partajată şi suma de 9000 lei ce constituie valoarea viţei de vie plantate pe o suprafaţă de 25 ari şi a palierilor din beton.

Prin hotărîrea Judecătoriai Buiucani mun. Chişinău din 13 iulie 2012, acţiunea înaintată de Modîrca Liubă împotriva lui Modîrca Ion cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmăşie, a fost admisă.

A fost recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmăşie a lui Modîrca Ion şi Modîrca Liuba asupra casei de locuit de pe str. Decebal nr. 6 s. Ghidighici, str. Ştefan cel Mare nr. 6 s. Ghidighici.

A fost dispusă efectuarea partajului bunurilor imobile proprietate comună în devălmăşie - casa de locuit de pe str. Decebal nr. 6 s. Ghidighici, str. Ştefan cel Mare nr. 6 s. Ghidighici conform variantei de partajare stabilite prin raportul de expertiză seria BB 003110 din 04 mai 2011.

A fost dispusă atribuirea în natură lui Modîrca Liuba, conform raportului de expertiză din 04 mai 2011 (Partea 2) din casa de locuit de pe str. Ştefan cel Mare nr. 6 s. Ghidighici ce constituie:

Etajul I: veranda nr. 1 b cu suprafaţa de 10,2 m.p., încăperea locativă nr. 7 cu suprafaţa de 16,9 m.p., încăperea locativă nr. 8 cu suprafaţa de 17,0 m.p.

Demisolul: cămară nr. 1 cu suprafața de 94,6 m.p., cazangerie nr. 2 cu suprafața de 16,4 m.p., beci nr. 3 cu suprafața de 21,9 m.p., intrare în beci nr. 4 cu suprafața de 6,8 m.p.) (suprafața colorată în albastru din planul construcției).

În proprietate lui Modîrca Liuba au fost atribuite construcțiile accesorii: veceu nr.2, garaj nr. 3, 3,0 m din poarta lit.I; 8,07 m din gardul lit. II.

A fost dispusă atribuirea în natură lui Modîrca Ion conform raportului de expertiză din 04.05.2011 (Partea 1) din casa de locuit de pe str. Ștefan cel Mare nr. 6 s. Ghidighici ce constituie:

Etajul I suprafața totală de 76,5 m.p.: veranda nr. 1 cu suprafața de 10,2 m.p.; coridor cu nr. 2 cu suprafața de 11,7 m.p.; încăperea locativă nr. 3 cu suprafața de 23,8 m.p., încăperea locativă nr. 4 cu suprafața de 14,4 m.p., bucătărie nr. 5 cu suprafața de 12,1 m.p., bloc sanitar nr. 6 cu suprafața de 4,3 mp.

În proprietate lui Modîrca Ion au fost atribuite construcțiile accesorii: șura nr. 1, șura nr. 4, 1,0 m din poarta lit. I, 9, 32 m din gardul lit. II.

În folosință comună lui Modîrca Ion și Modîrca Liuba, li-a fost atribuit veranda nr. 1 cu suprafața de 4,86 m.p..

A fost dispusă efectuarea partajului terenului aferent casei de locuit de pe str. Ștefan cel Mare nr. 6 s. Ghidighici: cu atribuirea suprafeței de teren în mărime de 237,31 m.p. lui Modîrca Ion conform parametrilor indicați în partea 1 din raportul de expertiză; atribuirea suprafeței de teren în mărime de 237,31 m.p. lui Modîrca Liuba conform parametrilor indicați în partea 2 din raportul de expertiză, (suprafața colorată în albastru din planul terenului). A fost stabilit în folosință comună suprafața de teren de 164,38 m.p.

A fost dispusă încasarea din contul Liubei Modîrca în beneficiul lui Modîrca Ion, pentru egalarea cotelor părți la partajarea bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie - casa de locuit de pe str. Ștefan cel Mare nr. 6 s. Ghidighici, diferența de sume în mărime de 62 595 lei (conform raportului de expertiză).

A fost dispusă efectuarea partajului bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie - casa de locuit de pe str. Decebal nr. 6 s. Ghidighici, cu atribuirea în natură lui Modîrca Ion partea din imobil (Partea nr. 1) conform raportului de expertiză din 04.05.2011 ce constă din: - Etajul I, casa de locuit lit.A1, cu suprafața totală de 63,6 m.p. (încăperea locativă nr. 1 cu suprafața de 12,2 m.p.; încăperea locativă nr. 2 cu suprafața de 2,9 m.p., încăperea locativă nr. 3 cu suprafața de 11,4 m.p., coridor nr. 4 cu suprafața de 3,4 m.p., bucătărie nr. 5 cu suprafața de 12,0 m.p. Casa de locuit lit. B - etajul I : coridor nr. 1 cu suprafața de 2,6 m.p., baie nr. 2 cu suprafața de 7,4 m.p., bucătărie nr. 3 cu suprafața de 11,7 m.p.).

A fost dispusă atribuirea în natură lui Modîrca Liuba partea din imobil (Partea nr.II) conform raportului de expertiză din 04.05.2011 ce constă: din casa de locuit lit. B cu suprafața totală de 87,6 m.p. (Etajul I, coridor nr. 4 cu suprafața de 6,5 m.p., încăperea locativă nr. 5 cu suprafața de 12,1 m.p., cămară nr. 6 cu suprafața de 7,4 m.p. Etajul II: cămară nr. 1 cu suprafața de 9,3 m.p., încăperea locativă nr. 2 cu suprafața totală de 12,2 m.p., coridor nr. 3 cu suprafața de 2,3 m.p., încăperea locativă nr. 4 cu suprafața de 20,6 m.p. Demisol: cămară nr. 1 cu suprafața de 11,3 m.p., coridor nr. 2 cu suprafața de 5,9 m.p. - suprafața colorată în albastru de pe planul construcției).

A fost dispusă efectuarea partajului terenului aferent casei de locuit de pe adresa str. Decebal nr. 6 s. Ghidighici prin care: a fost atribuit lui Modîrca Ion partea din teren cu suprafața de 269,5 m.p. conform parametrilor și coordonatelor indicate în Partea nr. 1 din raportul de expertiză; atribuit Liubei Modîrca partea de teren cu suprafața de 269,5 m.p. conform parametrilor și coordonatelor indicate în Partea nr. 2 din raportul de expertiză, (suprafața colorată în albastru din planul terenului).

A fost dispusă încasarea din contul Liubei Modîrca în beneficiul lui Modîrca Ion, pentru egalarea cotelor părți la partajul bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie - casa de locuit de pe str. Decebal nr. 6 s. Ghidighici, diferența de sume în mărime de 106 546 lei (conform raportului de expertiză). A fost dispusă încasarea taxei de stat de la Modîrca Ion în beneficiul statului în mărime de 3000 lei.

Cerințele privind partajul averii mobile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 aprilie 2013, apelul declarat de Modîrca Ion a fost admis, a fost casată parțial hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 13 iulie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Modîrca Liuba împotriva lui Modîrca Ion privind partajul averii, pronunțându-se o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cerința Liubei Modîrca privind partajarea casei de locuit cu suprafața totală de 97,7 m.p., cât și terenul aferent cu suprafața de 657 m.p. de pe str. Decebal nr. 6 s. Ghidighici. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 ianuarie 2014, a fost admis recursul declarat de către Liuba Modîrca, casată decizia instanței de apel și remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, pentru a se expuse pe marginea omiterii termenului de declarare a apelului de către Modîrca Ion.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, a fost restituită cererea de apel depusă de avocatul Victor Cuțulab, în interesele lui Ion Modîrca, ca depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2014 s-a admis recursul declarat de către avocatul Cuțulab Victor, în interesele lui Modîrca Ion. S-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Modîrca Liuba împotriva lui Ion Modîrca cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie. Pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Modîrca Liuba împotriva lui Ion Modîrca cu privire la partajarea averii proprietate comună în devălmășie, se remite la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 s-a respins ca fiind neîntemeiat, demersul înaintat de Modîrca Liuba privind restituirea apelului înaintat de Modîrca Ion ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a apelului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, apelul declarat de Modîrca Ion a fost admis, a fost casată parțial hotărârea Judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 13 iulie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Modîrca Liuba împotriva lui Modîrca Ion privind partajul averii, pronunțându-se o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cerința reclamantei Modîrca Liuba privind recunoașterea dreptului de proprietate în devălmășie a soților asupra casei de locuit nr.6

din str. Decebal, s. Ghidighici, mun. Chișinău. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 29 iunie 2015 Modîrca Liuba a declarat recurs împotriva deciziei și încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei și încheierii instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, concluziile expuse de instanța de apel sunt nefondate și ilegale, contradictorii cu circumstanțele cauzei și probele administrate, sunt unilaterale, iar la adoptarea lor instanța a aplicat o lege care nu trebuia aplicată.

A comunicat că, casa din s.Ghidighici, str. Decebal 6 (pe planul lotului este indicată sub nr. 02 (B) a fost construită în perioada anilor 1991-1993 pe terenul, care la acel moment, aparținea mamei pîrîtului Modîrca Ion, Modîrca Maria. Casa respectivă a fost construită de către soții Modîrca, din sursele financiare comune. Aceste fapte sunt demonstrate prin depozițiile martorilor Secher Andrei, Mertic Mihail și Morari Mihail, anexate la materialele dosarului.

Consideră recurenta, că privarea ei de ½ cotă parte din proprietatea comună în devălmășie din casa de locuit din s.Ghidighici, str. Decebal 6, va constitui o privare a acesteia de dreptul său de proprietate, fără o justă și prealabilă despăgubire, fapt ce este într-un mod cert, incompatibil cu art. 1 Protocolul 1 CEDO.

De asemenea, invocă recurenta că instanța de apel incorect a respins demersul său cu privire la restituirea cererii de apel depusă de Modîrca Ion ca fiind tardiv, cu omiterea termenului prevăzut de lege, deoarece termenul de atac, conform prevederilor Codului de procedură civilă era de 20 zile din data pronunțării dispozitivului hotărîrii (în redacția anului 2003). Apelantul Modîrca Ion a fost prezent la pronunțarea hotărîrii din 13 iulie 2012, dar a atacat hotărîrea la 04 decembrie 2012, cu încălcarea termenului stabilit pentru depunerea apelului. Astfel, consideră recurenta că încheierea instanței de apel din 17 martie 2015 este nefondată și urmează a fi casată.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Conform scrisorii de înștiințare anexată la materialele dosarului rezultă că, copia deciziei/încheierii instanței de apel din 17 martie 2015 a fost expediată în adresa participanților la 22 aprilie 2015 (f.d.247), însă nu există dovadă de înștiințare legală, motiv pentru care instanța de recurs consideră că recurenta, declarînd recursul la data de 29 iunie 2015, s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Analizând modul în care recurenta și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă. Analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4). Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentei, fără a indica un temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purceii contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Tot odată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor. Argumentele invocate de Modîrca Liuba poartă un caracter declarativ, se combat cu probele administrate și nu au suport legal.

Cu privire la recursul declarat de Modîrca Liuba împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2015 prin care s-a respins ca fiind neîntemeiat, demersul înaintat de Modîrca Liuba privind restituirea apelului înaintat de Modîrca Ion ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a apelului, completul Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă (redacția anului 2003) termenul de declarare a apelului este de 20 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform materialelor cauzei, copia hotărârii primei instanțe a fost recepționată de apelantul Modîrca Ion la 03 decembrie 2012 (conform mențiunii de pe coperta verso a dosarului), iar la 04 decembrie 2012, Modîrca Ion a depus cererea de apel (f.d.62 vol.II).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă, că instanța de apel just a concluzionat, că apelantul Modîrca Ion a recepționat copia hotărârii primei instanțe la 03 decembrie 2012, astfel încît termenul de 20 zile, consacrat în art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, expira la 24 decembrie 2012.

Prin urmare, apelul declarat de către Modîrca Ion, la 04 decembrie 2012 este declarat în corespundere cu prevederile art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, în redacția Legii nr. 244 din 21 iulie 2006, în vigoare la momentul pronunțării hotărârii.

În acest sens, Colegiul va respinge argumentele intimetei Modîrca Liuba precum că, apelul declarat de către Modîrca Ion a fost depus cu omiterea termenului de declarare a apelului, din considerentul că, în speță, termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data recepționării hotărârii motivate a instanței de fond, adică de la data de 03 decembrie 2012.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărîre legală, iar argumentele invocate de Modîrca Liuba în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 427 lit. a), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Modîrca Liuba se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Dumitru Mardari